

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 8.12.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetuse ja nimi: abiprokurör Anna-Maria Rahamägi
Ametiasutuse nimi: Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 24913000120
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2
Kahtlustatava nimi: XXX (ik XXX)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000120, milles oli 26.09.2025 XXX esitatud kahtlustus KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, s.o rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud keelu rikkumise katses, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

- **25.09.2024** kell 10:22 saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali XXX, kelle pagasi läbivaatuse käigus avastati isiku kohvrast kantud naiste rõivad erineva suurusega (XXS - XXL) koguses 9,7 kg (kaubakood 6309) ja jalatsid "Nike x Jacquemus Air Humara LX "Brown" sneakers koguses 1 paar, suurus 5.5 US 36 EU (ex 6403 99 91). Nõukogu määruse nr 833/2014 kohaselt kantud rõivad kaubakoodiga 6309 kuuluvad artikli 3k XXIII lisas loetletud kaupade nimekirja. Artikli 3k lõike 1 kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust. Nõukogu määruse nr 833/2014 kohaselt jalatsid kaubakoodiga 6403 99 91 kuuluvad artikli 3h XVIII lisa punktis 8 osutatud luksuskaupade loetellu (ex 6403 99 00). Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h lg 1 kohaselt keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida liidust või väljastpoolt liitu pärit XVIII lisas loetletud luksuskaupu füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venemaal või kasutamiseks Venemaal. Lõike 2a kohaselt lõigetes 1 ja 2 osutatud keelde kohaldatakse XVIII lisas loetletud luksuskaupade suhtes, kui nende väärtus ületab 300 eurot kaubaartikli kohta, kui nimetatud lisas ei ole sätestatud teisiti.
- **20.08.2024** kell 16:17 saabus XXX Venemaa Föderatsioonist Eesti Vabariiki läbi Narva TP-i jalakäijate terminali roheline koridori liiklusriba. XXX ja tema pagasi läbivaatus, mille käigus avastati isikult AAA patareid LR 03 1,5V koguses 32 tk (kaubakood 8545), akupank 30W 5000mAh hoco koguses 1 tk (kaubakood 8545) ja SIRENA - M taimer (nõukogu aegne) koguses 1 tk (kaubakood 8536). Eelnimetatud kaubad kuuluvad Nõukogu määruse nr 833/2014, artikli 3i XXI lisa loetletud kaupade nimekirja ja lg 1 kohaselt on keelatud otse või kaudselt osta, importida või üle anda XXI lisas loetletud Venemaalt pärinevaid või Venemaalt eksporditavaid kaupu, mille müük toob Venemaale märkimisväärset tulu ja võimaldab tal jätkata Ukraina olukorda destabiliseerivat tegevust.
- **19.08.2024** kell 11:16 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema pagasist avastati nutikäevõru „Whoop 4.0“ koguses 1 tk (kaubakood 8517 62) ja sisetelefoni käsiseade koguses 2 tk (kaubakood 8517 62). Kaubakood 8517 62 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 2a lg 1 kaupade nimekirja lisas VII (B. osa,

punktis 7). Sama artikli lõike 1 kohaselt keelatud on müüa, tarnida, üle anda või eksportida VII lisas loetletud kaupu ja tehnoloogiat, mis võivad kaasa aidata Venemaa sõjalisele ja tehnoloogilisele või kaitse- ja julgeolekusektori arengule, olenemata sellest, kas need pärinevad liidust või mitte, otse või kaudselt füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venemaal või kasutamiseks Venemaal.

- **15.08.2024** kell 11:30 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema kotist avastati 17 vinüülplaati (kaubakood 8523). Kuna vinüülplaadid (kaubakood 8523) on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII, siis sama artikli lõike 1 kohaselt keelatud on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust.
- **22.04.2024** kell 16:53 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja tema spordikotist avastati uus valget värvi hokivarustuse komplekt parema ja vasaku jala põlvekaitse S23 VAPOR X5 PRO GOAL PAD - INT 1061589 (kaubakood 9506 99 90) ja uus Dixi Coat naiste mantel 6980-294-31 (beež, sildiga, valmistatud: 19.02.2024, pikkus 95 cm; kaubakood 6102). Veebilehe andmete põhjal (<https://lass-fashion.ru/katalog/palto-demisezonnoe-dixi-coat-4925-294-31-4/>) sarnase mantli maksumus on 779,90 eurot. Veebilehe andmete põhjal (https://www.monkeysportseurope.com/eu_en/malvaktbenskydd-bauer-vapor-x5-pro-int) on sarnase spordivarustuse maksumus 400,54 eurot (summa 39 300 Venemaa rubla, xe.com vahetuskurss seisuga 22.04.2024 17:52 1 EUR = 98.1162 RUB). Mõlemad eelnimetatud kaubad kuuluvad Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h lg 1 kohaselt keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida liidust või väljastpoolt liitu pärit XVIII lisas loetletud luksuskaupu füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venemaal või kasutamiseks Venemaal. Lõike 2a kohaselt lõigetes 1 ja 2 osutatud keelde kohaldatakse XVIII lisas loetletud luksuskaupade suhtes, kui nende väärtus ületab 300 eurot kaubaartikli kohta, kui nimetatud lisas ei ole sätestatud teisiti.
- **17.04.2024** kell 16:35 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Narva TP-i jalakäijate terminali ja temalt avastati trühvlid koguses 3,85 kg (mittetöödeldud trühvli kaubakood 0709 56 00, töödeldud trühvli kaubakood on 2003 90 10). Internetist saadavate andmete põhjal (<https://umami.ee/toode/terve-must-truhvel/>) ületab antud kauba ühiku (kg) väärtus 300 eurot. Kuna mõlemad kaubakoodid (0709 56 00 ja 2003 90 10) kuuluvad Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3h lg 1 kohaselt keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida liidust või väljastpoolt liitu pärit XVIII lisas loetletud luksuskaupu füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venemaal või kasutamiseks Venemaal. Lõike 2a kohaselt lõigetes 1 ja 2 osutatud keelde kohaldatakse XVIII lisas loetletud luksuskaupade suhtes, kui nende väärtus ületab 300 eurot kaubaartikli kohta, kui nimetatud lisas ei ole sätestatud teisiti.
- **24.01.2024** kell 11:07 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Ida TP Narva mnt PP-i jalakäijate terminali ja tema kotist avastati akuketassaag „Festool TSC 55 KEB-Basic-5,0 koguses 1 tk (kaubakood 8467). Kaubakoodiga 8467 kaupade väljavedu on keelatud Nõukogu määruse EL 2023/2878, 18. detsember 2023, millega muudetakse määrust EL nr 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikkel 3k lg 1.
- **07.08.2023** kell 15:54 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Ida TP Narva mnt PP-i jalakäijate terminali ja isikult avastati kasutamisjälgedeta ja programmideta sülearvuti koguses 1 tk (kaubakood 8471). Kuna kaubakood 8471 on Nõukogu määruse (EL) 2023/1214, 23. juuni 2023, artikli 3k lisas XXIII loetletud kaupade nimekirjas,

millega on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstuslikku suutlikkust.

- **03.07.2023** kell 18:50 XXX saabus Eesti Vabariigist väljuvale suunale Venemaa Föderatsiooni läbi Ida TP Narva mnt PP-i jalakäijate terminali ja isikult avastati mootorõli 8100 5W-30 koguses 5 liitrit (kaubakood 2710 19). Kuna antud kaubakood 2710 on Nõukogu määruse nr 833/2014 artikli 3k lg 1 kaupade nimekirja lisas XXIII, siis sama artikli lõike 1 kohaselt keelatud on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks liidust või väljastpoolt liitu pärit, XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstussuutlikkust.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 ja 23.02.2024 nr 2024/745, millega muudeti määrust nr 833/2014, rahvusvaheline sanktsioon.

KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjas kogutud tõenditega, on seisukohal, et XXX esitatud kahtlustus on põhjendatud. Kriminaalasjas kogutud tõendid annavad aluse esitada isikule süüdistus KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

Samas näeb KrMS § 202 lg 1 ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlustel lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib nimetatud paragrahvi lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi. See võimaldab isiku suhtes kriminaalmenetluse lõpetamist eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonomika põhimõttest

tulenevalt kasutada menetluslikke ressursse võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse. Menetlusökonoomia kui oportuuniteediprintsiibi üks aspekt viitab vajadusele viia kohtueelne kriminaalmenetlus läbi võimalikult lihtsalt. Pigem tuleb igal konkreetsel juhul kaaluda, kas arvestades teo toimepanija süü suurust ning eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi on võimalik loobuda kriminaalmenetluse jätkamisest.

KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt on oportuuniteediprintsiibi kohaldamise esimeseks eelduseks asjaolu, et kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu. KarS § 4 lg 3 kohaselt on teise astme kuritegu süütegu, mille eest on nimetatud seadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus. Käesolevas kriminaalasjas on XXX etteheidetav tegu kvalifitseeritav KarS § 93¹ lg 1 - § 25 lg 2 järgi, mille eest on karistusena ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Seega on tegu teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest ei ole nähtud ette vangistuse alammäära. Järelikult võib antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada prokuratuur.

Kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS § 202 alusel on vajalik tuvastada avaliku menetlushuvi puudumine. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste.

Tegu, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt kehtestatud sanktsioonimäärast lähtuvalt käsitletav teise astme kuriteona. Samuti tuleb ka arvestada, et teod jäid kõik katse staadiumisse. XXX ei ole kriminaal- ega väärteokorras karistatud ning tema suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Samuti tuleb silmas pida, et XXX puhul on tegemist noore täiskasvanuga, kelle käitumismustrid on alles välja kujunemas ning on oluline, et ta õpiks edaspidi õiguskuulekalt käituma. Karistuse eesmärgiks ongi mõjutada inimest tulevikus seaduskuulekalt käituma. Avalik huvi käesoleva kahtlustatava menetlemise osas puudub ka kaalutlusel, et tema suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Samuti ei esine eripreventiivseid kaalutlusi, mis tingiksid vajaduse isiku karistamise järele. Puudub alus arvata, et XXX jätkab kuritegude toimepanemist.

Lisaks annavad prokuröri hinnangul kriminaalmenetlusele allutamise fakt, sellest tingitud vajadus osaleda kahtlustatavana menetlustoimingutel avalikkusele piisavalt mõjusa signaali, et sellistele rikkumistele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite ehk kriminaalmenetluse näol. Seega on XXX puhul üld- ja eripreventsiooni eesmärkide saavutamine tagatud piisaval määral.

Samuti tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise eeldusena KrMS § 202 lg-st 1 tulenevalt tuvastada, et isiku süü ei ole suur. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist ning erinevaid preventioone. Seega, süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame. Arvestades seadusandja seisukohta, et isikut on võimalik karistada rahalise karistusega viitab sellele, et seadusandja hinnangul ei ole sellise teo toimepanija rikkunud kaalukat kaitset vajavaid ühiskondlikke norme ning tema süü sellist tegu toime pannes võrrelduna kuritegudega, mille eest on ette nähtud raskemad karistused, on väike. Kohtuelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata.

Maksu- ja Tolliameti andmetel XXX 2022. ja 2023. aastal ametlik sissetulek puudus, kuid käesoleval ajal ta töötab, seega on rahaline kohustus summas 500 eurot piisavaks mõjutuseks (arvestades, et KarS § 44 alusel on rahalise karistuse vahemik miinimumpäevamäära kohaldades 300-5000 eurot). Kahtlustatav on sellise kohustusega nõustunud. KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamine saab toimuda ainult kahtlustatava nõusolekul, mis tähendab ühtlasi, et isik loobub talle inkrimineeritud kuritegudes kohtulahendi taotlemisest, seega ka enda võimalikust õigeks mõistmisest. Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni. Kui XXX ei täida tähtajaks talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, abiprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24913000120 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **XXX kohustub tasuma riigituludesse 500 eurot tähtajaks 8.05.2026.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX juurest tollikontrollis leitud ja ära võetud esemed (pakendis nr 000005338 riided ja pakendis nr 000005339 jalanõud asuvad Kaitsepolitseiametis aadressil Rahu 38, Jõhvi) tagastada KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel XXX p-s 2 määratud kohustuse täitmise järgselt.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX.

(allkirjastatud digitaalselt)
Anna-Maria Rahamägi

XXX kinnitusel on ta kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustusega nõus ning on määruse ja kohustuse täitmiseks vajalikud andmed kätte saanud.

(allkirjastatud digitaalselt)
XXX
kahtlustatav